

Medikalisering av idretten – legemiddelbruk i norsk elite ishockey

Sofie Christensen*, Astrid Gjelstad, Fredrik Lauritzen, Ingunn Björnsdottir

Sofie.christensen@antidoping.no, Sognsveien 75F, 0855 Oslo

Idrettsutøvere kan ha behov for legemidler. Men siden enkelte legemidler kan være fysisk prestasjonsfremmende, helseskadelig og/eller usportslige er idrettsutøvere underlagt et strengt regelverk for bruk av flere legemidler. I norsk elite ishockey har det blitt rapportert at 8,2% av utøverne brukte hypnotika, og at 17,2% brukte NSAIDs og 19% brukte paracetamol. Skader og høyt stress er ofte en del av idrettsutøveres liv, men overforbruk av legemidler kan forårsake uheldige bivirkninger og langtidskonsekvenser som kan påvirke helsen til utøvere. Det kan også sette utøveren i en uheldig situasjon med tanke på brudd på dopingreglementet dersom legemidlet er forbudt i idretten uten at utøveren er klar over det.

Denne studiens formål var å undersøke kulturen for bruk av legemidler i norsk elite ishockey. Studien inkluderte 25 ishockeyspillere fra fem eliteklubber i norsk ishockey som deltok i fokusgruppeintervjuer. Intervjuene ble gjennomført november og desember 2022. Resultatene fra intervjuene ble analysert med tematisk analyse.

Utøverne rapporterte at smertestillende legemidler ble brukt for å håndtere smerter og skader fra idretten, ofte for å kunne fortsette å spille da skader truet idrettskarrieren til utøverne. En kultur preget av maskulinitet var en medvirkende faktor for at utøverne spilte tross skader, og det var viktig å ofre seg for laget. Utøverne omtalte bruk av reseptfri smertestillende, lokalbedøvelse og sterkere smertestillende for å håndtere skader. Utøverne meddelte vanskeligheter med å sove på grunn av den høye totalbelastning i hverdagen som inkluderer mye trening, reising, en semiprofesjonell liga med vanlig jobb ved siden av og seine kamper. Dette kunne føre til behov for sovemedisin, og i enkelte tilfeller fortalte utøverne også om avhengighet og misbruk av hypnotika blant utøvere. Da det gjaldt kontroll på om legemidlene utøverne brukte var på dopinglisten eller ikke, rapporterte utøverne stor tillit til støttepersonellet for en slik kontroll. De antydte også tilgang på flere leger for tilgang på sterkere legemidler.